

Interiér kněžiště před restaurováním

Interiér kněžiště po restaurování

Nástěnné malby v kapli

*hřbitovní kaple sv. Kříže ve Slavonicích (okres Jindřichův Hradec), vlastník: město
technika: nástěnná malba fresco-secco, kamenosochařské prvky – žula,
truhlářské a kovářské práce
portál 1586, stavba 1702, malířská výzdoba druhá polovina 18. století,
její obnova a doplnění 1877, 1904
restaurování: Kateřina Krhánková, Jana Waisserová, Jana Dunajská a kolektiv,
stavební práce: Slavonická stavební huť, 2013–2014*

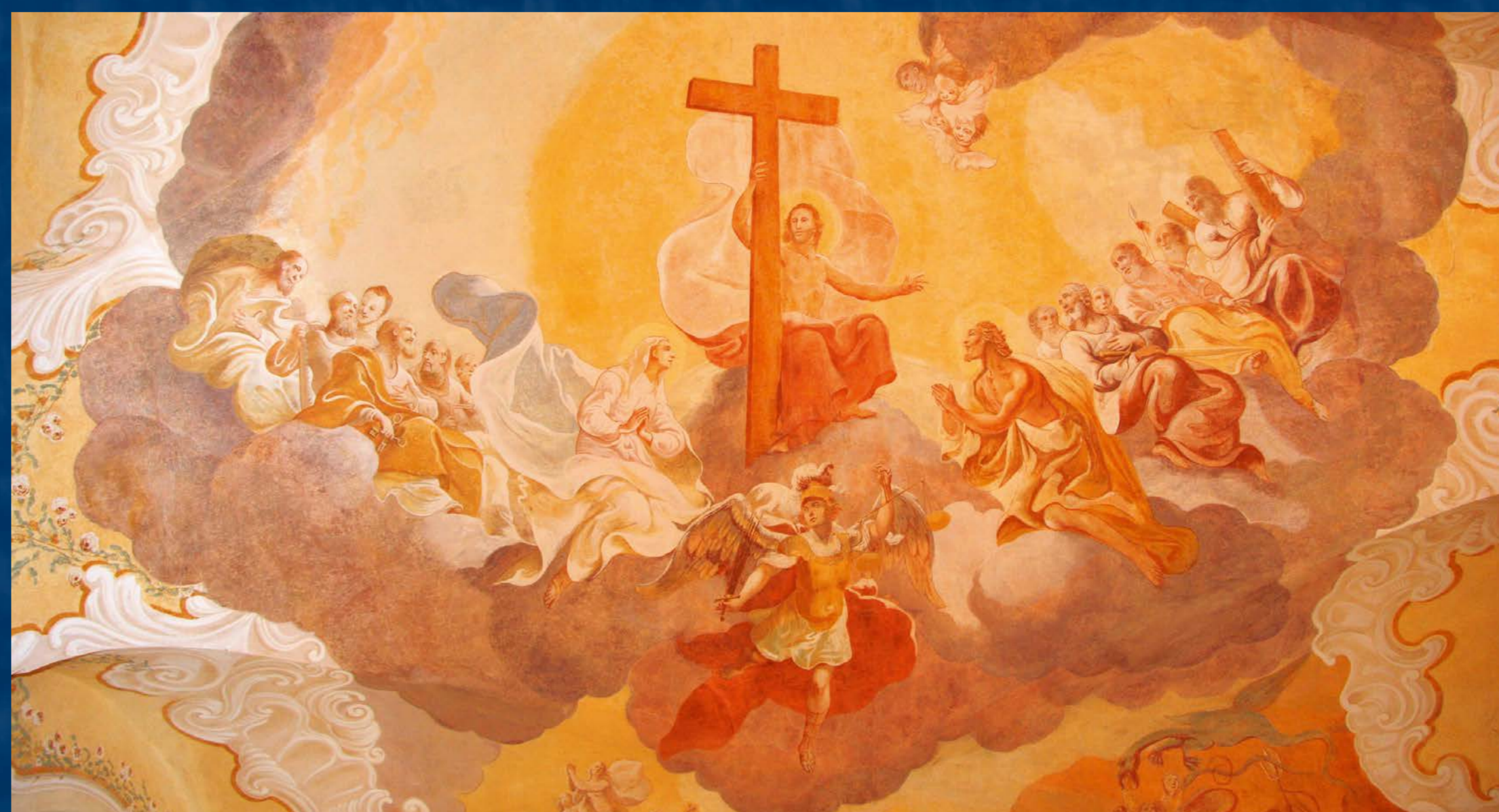
Detail poškození malby sv. archanděla Michaela

Iluzivní mramorování stěn a ornamentální výzdoba po restaurování

Malba Posledního soudu před restaurováním

Malba Posledního soudu po restaurování

Původně samostatný hřbitovní portál s reliéfní výzdobou Posledního soudu vytesali roku 1586 kameníci Leopold Oesterreicher a Stephan Famans von Retz. Roku 1702 se brána stala součástí nově zbudované hřbitovní kaple sv. Kříže založené primátorem Eliášem Natzerem. Opravována byla v letech 1877 a 1904, v druhé polovině 20. století ale zchátrala. Statické zajištění objektu, oprava jeho střechy a vnějších fasád proběhla v letech 1990–1997, prvotní zajištění nástěnných maleb roku 2002 a odvodnění stavby roku 2005.

Interiér jednodlní stavby zdobí kvalitní figurální a dekorativní nástěnné malby, v klenbě kněžiště s námětem Zmrtvýchvstání Krista jako vyvrcholení cyklu Kristových pašijí (Kristus na hoře Olivetské, Bičování Krista, Korunování trním, Nesení kříže) na stěnách. Klenbu lodi graduje rozměrná kompozice s námětem Posledního soudu. Stěny lodi jsou pokryty celoplošnou výmalbou iluzivní architektury imitující barevný mramor. S ohledem na dobové analogie je možné autora maleb hledat v okruhu dobové nejproslulejšího vídeňského malíře Franze Antona Maulbertsche.

Přestože se objekt po roce 1989 podařilo staticky zajistit, opravit jeho střecha i vnější fasády, interiér nadále zůstával ve velmi špatném stavu. Dlažba byla z větší části zničena nebo rozebrána. Klenutá krypta pod podlahou byla narušena trvale přítomnou vodou, dlouhodobě vztlínající vlhkost způsobila zasolení zdiva a poškození nástěnných maleb zejména na obvodových stěnách kaple.

Před zahájením restaurátorských prací byl objekt odvodněn, revidována střecha a repasovány dveřní a okenní výplně. Stěny kaple byly několikrát opatřeny odsolovacím zábalením, vysoká salinita by totiž výrazně snížila trvanlivost restaurátorských prací. Po očištění a zpevnění zachovaných partií nástěnných maleb byly doplněny chybějící omítky ve spodní části kaple a jejich povrch – zejména v oblasti architektonických prvků – opatřen rekonstrukcí iluzivního mramorování, které navázalo na restaurované originální části. Vzhledem ke kombinaci originální malířské výzdoby na klenbách s doplňky z 19. století, které nahradily chybějící nebo poškozené partie, byly při restaurování ponechány obě časově odlišné malířské vrstvy jako doklad vývoje, využívání a údržby hřbitovní kaple v průběhu minulých třech století. Souběžně probíhalo restaurování kamenného portálu.

V soutěži, vyhlašované Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska, získala rekonstrukce a restaurování kaple titul Památka roku 2014.